

Vejledning om Prøve i Dansk 3

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, april 2010

Udgiver:

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration

Holbergsgade 6, 1057 København K

Tlf.: 33 92 33 80

Fax: 33 11 12 39

E-post: inm@inm.dk

Copyright:

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration

ISBN:

978-87-92275-14-1

Publikationen er tilgængelig på internettet på www.nyidanmark.dk

Forord

Vejledning om Prøve i Dansk 3 henvender sig til lærere, eksaminatorer og censorer samt til de ansvarlige for administration og afholdelse af prøven.

Vejledningen danner grundlag for at orientere kursister og selvstuderende om indholdet i Prøve i Dansk 3 og om, hvordan deres præstationer bedømmes, samt orientere uddannelsesinstitutioner, arbejdsgivere og andre om prøven.

Vejledningen

- beskriver prøverne inden for danskuddannelse til voksne udlændinge
- indeholder generelle retningslinjer for prøverne
- beskriver Prøve i Dansk 3, herunder afholdelsen af den skriftlige og mundtlige del af prøven.

*Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration
Kontoret for Integrationspolitik
Danskuddannelsesenheden*

Indhold

Indledning

Generelt om prøverne inden for danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Prøvegrundlaget
Prøvernes formål
Kvalitet i prøverne

Retningslinjer for prøverne

Prøverne og undervisningen
Prøvernes opbygning og indhold
Bedømmelsen
Prøveafholdelsen
Prøvebevis

Prøve i Dansk 3

Undervisningen og prøven
Oversigt over prøven
Beskrivelse af prøven:
 Prøven i læseforståelse
 Prøven i skriftlig fremstilling
 Prøven i mundtlig kommunikation
Afholdelse af den skriftlige del af prøven:
 Læseforståelse og skriftlig fremstilling
Afholdelse af den mundtlige del af prøven:
 Mundtlig kommunikation
Samlet skema over prøven

Indledning

Undervisning og prøver i dansk som andetsprog er reguleret i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., jf. lovbekendtgørelse nr. 259 af 18. marts 2006 samt i bekendtgørelse nr. 736 af 28. juni 2006 om prøver inden for danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. (prøvebekendtgørelsen) og i bekendtgørelse nr. 755 af 26. juni 2007 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. (uddannelsesbekendtgørelsen). Danskuddannelsesloven, prøvebekendtgørelsen og uddannelsesbekendtgørelsen findes på

www.retsinfo.dk under Ministerieindgang, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, Bekendtgørelse af lov om danskuddannelse for voksne udlændinge m.fl.

Denne vejledning uddyber bestemmelserne i lov og bekendtgørelser.

I henhold til prøvebekendtgørelsen, § 1, stk. 1, afsluttes danskuddannelse til voksne udlændinge med en prøve. Prøven afholdes af de udbydere af danskuddannelse, som Integrationsministeriet har udpeget hertil.

Deltagelse i prøverne er frivillig, jf. prøvebekendtgørelsen, § 4, stk. 3. Det er muligt at indstille sig til prøverne som selvstuderende, jf. prøvebekendtgørelsen, § 2, stk. 1, nr. 2.

Prøvesystemet omfatter tre almene sprogprøver: Prøve i Dansk 1 og Prøve i Dansk 2, der afslutter modul 6 på henholdsvis Danskuddannelse 1 og Danskuddannelse 2, samt Prøve i Dansk 3, der afslutter modul 5 på Danskuddannelse 3. Derudover er der Studieprøven, som er rettet mod specielle formål (videregående uddannelser), og som afslutter modul 6 på Danskuddannelse 3. Der henvises til prøvebekendtgørelsen, § 4, stk. 1. Se niveaumodel for danskuddannelse til voksne udlændinge på følgende side.

Generelt om prøverne inden for danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

■ Prøvegrundlaget

Ministeriet udformer prøvegrundlaget til den skriftlige del af Prøve i Dansk 1, Prøve i Dansk 2 og Prøve i Dansk 3.

I den mundtlig del af ovennævnte prøver udformer eksaminator prøvegrundlaget til delprøve 1 på grundlag af ministeriets retningslinjer herfor. Prøvegrundlaget til delprøve 2 udformes af ministeriet.

Ministeriet udformer prøvegrundlaget til både den skriftlige og den mundtlige del af Studieprøven.

Der henvises til prøvebekendtgørelsen, § 10, stk. 1 og 2.

■ Prøvernes formål

Prøverne inden for danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. er prognostiske sprogfærdighedsprøver, der skal vise, om en prøvedeltager har tilegnet sig almene dansksproglige færdigheder på et B2-niveau, der gør det muligt for dem at varetage et arbejde og fungere aktivt som samfundsborger. Prøverne ved Danskuddannelse 2 og Danskuddannelse 3 har desuden som formål at dokumentere, om prøvedeltagerne har de nødvendige og tilstrækkelige dansksproglige kvalifikationer til at kunne deltage i kompetencegivende uddannelse og faglig efteruddannelse.

Sprogfærdighed omfatter viden om sprog og evnen til at anvende denne viden.

Det ene aspekt af sprogfærdighed er *lingvistisk færdighed*, der omfatter ordforråd, morfologi og syntaks samt fonologi (i mundtlig kommunikation) og ortografi (i skriftlig kommunikation).

Det andet aspekt af sprogfærdighed er *pragmatisk færdighed*, der omfatter evnen til at tilpasse sproget til situationen og hensigten med kommunikationen, dvs. bruge sproget relevant i en given sammenhæng og realisere sproghandlinger ved passende sproglige udtryk. Hertil kommer en *diskursiv* kompetence, der omfatter evnen til at opbygge tekster og skabe tekstsammenhæng, dvs. kohærens (på tekstniveau) og kohæsion (på sætningsniveau).

Den *sociolingvistiske kompetence* er overordnet i forhold til al sprogbrug, men bedømmes ikke i sprogrprøverne, ligesom *viden om verden* heller ikke bedømmes direkte.

■ Kvalitet i prøverne

Prøverne skal opfylde følgende kvalitetskrav:

- *Validitet*, dvs. at en prøve skal måle de færdigheder, der er beskrevet i målsætningen for prøven på en tilstrækkelig repræsentativ og gyldig måde.
- *Reliabilitet*, dvs. at bedømmelserne skal være ensartede og pålidelige.
- *Autenticitet*, dvs. at prøven så vidt muligt skal afspejle de sproglige behov, en prøvedeltager vil have uden for prøvesituationen.
- *Interaktivitet*, dvs. at en prøvedeltagers sprogfærdighed, viden om verden, følelser og evne til at anvende relevante løsningsstrategier i videst muligt omfang skal involveres på en positiv måde i opgaveløsningen.
- *Påvirkning (backwash)*, dvs. at den indflydelse, prøven har på undervisningen, skal være af positiv karakter.
- *Praktisk gennemførlighed*, dvs. at prøven lader sig gennemføre med de ressourcer, der er til rådighed.

Retningslinjer for prøverne

■ Prøverne og undervisningen

Undervisningen skal sikre optimale rammer for indlæring i forhold til de fastsatte mål for de enkelte danskuddannelser i uddannelsesbekendtgørelsen og skal derved sikre, at målsætningen for de prøvebærende moduler på danskuddannelserne opfyldes.

Undervisningen skal derudover forberede prøvedeltageren til de specifikke krav i prøven. Det betyder, at prøvedeltageren skal

- være fortrolig med prøvens opbygning og indhold, herunder de anvendte opgavetyper og de hjælpemidler, der må anvendes ved prøven.
- have viden om de kriterier, præstationen bedømmes efter.

■ Prøvernes opbygning og indhold

Prøvernes opbygning og indhold er beskrevet i prøvebekendtgørelsen, bilag 2.

Prøvedeltageren skal være fortrolig med prøven, før den afholdes. Meningen er at sikre, at evt. mangler eller fejl i besvarelserne ikke skyldes manglende viden om prøvens opbygning og indhold, men alene beror på begrænsninger i de sproglige færdigheder.

Prøvedeltageren skal fx træne de anvendte opgavetyper og have løst et helt opgavesæt inden for den fastsatte tid for prøven, således at prøvedeltageren under prøveafleggelsen vil kunne disponere arbejdet i forhold til tidsrammen. Eksempler på tidligere afholdte prøver er velegnede til formålet, men det anbefales, at prøvedeltageren også arbejder med andre opgaver, der ligner dem, der indgår i prøven. Afholdte prøver kan fås på Special-pædagogisk forlag og kan bestilles på spf@herning.dk.

Vedrørende tilladte hjælpemidler og supplerende regler om brug af computer ved skriftlige prøver, se prøvebekendtgørelsen, bilag 3 og 4.

■ Bedømmelsen

Bedømmelseskriterierne for prøverne er angivet i prøvebekendtgørelsen, bilag 2.

Reglerne for bedømmelsen i øvrigt findes i prøvebekendtgørelsen og i bekendtgørelse nr. 756 af 26. juni 2007 om karakterskala inden for danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. (karakterbekendtgørelsen).

Præstationer bedømmes på to måder:

- 1) *Objektivt* ud fra en vejledende rettenøgler, der fastsætter kriterierne for korrekte svar og angiver et pointtal. Pointtallet omregnes til en karakter på grundlag af en omregningstabel.
- 2) *Subjektivt* ud fra en helhedsvurdering af præstationen, støttet af bedømmelseskriterier, der angiver bestemte forhold af betydning for bedømmelsen.

Præstationen bedømmes efter 7-trins-skalaen med følgende karakterer:

12:	For den fremragende præstation
10:	For den fortrinlige præstation
7:	For den gode præstation
4:	For den jævne præstation
02:	For den tilstrækkelige præstation
00:	For den utilstrækkelige præstation
-3:	For den ringe præstation.

■ Prøveafholdelsen

De prøveafholdende udbydere afholder de afsluttende prøver to gange om året i henholdsvis maj-juni og november-december måned (prøvetermener). Derudover afholdes sygeeksamen i Studieprøven inden udgangen af prøvetermener maj-juni måned, jf. § 5, stk. 1, i prøvebekendtgørelsen. Selvstuderende kan afkræves et gebyr ved indstillingen til en prøve, jf. prøvebekendtgørelsen, § 2, stk. 2.

■ Prøvebevis

Lederen hos den prøveafholdende udbyder udsteder et prøvebevis for aflagte prøver og beståede prøver, jf. prøvebekendtgørelsen, § 45, stk. 1.

Udstedelsen af et prøvebevis for Prøve i Dansk 1, Prøve i Dansk 2 og Prøve i Dansk 3 er betinget af, at prøvedeltageren har aflagt prøve i alle færdigheder ved samme prøvetermener jf. prøvebekendtgørelsen, § 45, stk. 3. Prøvebeviset udstedes, uanset om den enkelte færdighed er bestået eller ej. Udstedelsen af et prøvebevis for Studieprøven er betinget af, at både den skriftlige og mundtlige del af prøven er bestået, jf. prøvebekendtgørelsen, § 10, stk. 5, og § 45, stk. 4.

Prøve i Dansk 3

■ Undervisningen

Målet med undervisningen på Danskuddannelse 3, modul 5, der fører frem til Prøve i Dansk 3, er, at kursisten i relation til arbejde, uddannelse samt hverdagsliv og medborgerskab

- *har opnået indsigt i dansk historie og i kultur og samfundsforhold i Danmark og kan relatere sine erfaringer hertil*
- *kan fungere dansksprogligt i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et sammenhængende, forholdsvis nuanceret og komplekst sprog med en forholdsvis høj grad af korrekthed i de fleste kommunikationssituationer, herunder:*

kan forstå hovedparten af almindeligt forekommende kommunikation, hvor sproget er forholdsvis nuanceret og komplekst

kan kommunikere mundtligt i et sammenhængende, flydende, forholdsvis nuanceret og komplekst sprog med en høj grad af korrekthed på en forståelig og situationstilpasset måde

kan uddrage information af og forstå indholdet i et bredt udsnit af tekster, der er formuleret i et forholdsvis nuanceret og komplekst sprog, herunder autentiske tekster om dagsaktuelle og historiske emner og skønlitterære tekster

kan formulere sig skriftligt i et sammenhængende, forholdsvis nuanceret og komplekst sprog med en forholdsvis høj grad af korrekthed på en forståelig og situationstilpasset måde om konkrete og almindelige hverdagsforhold

(Uddannelsesbekendtgørelsen, bilag 3, afsnit 3.5).

■ Prøven

Formål

Formålet med prøven er at vurdere prøvedeltagerens kommunikative kompetence i form af almene dansksproglige færdigheder inden for læseforståelse, skriftlig fremstilling og mundtlig kommunikation, hvori lytteforståelse indgår.

Målgruppe

Prøve i Dansk 3 henvender sig til voksne udlændinge, som ønsker en formel dokumentation for dansksproglige færdigheder. Det er normalt udlændinge, som har en mellemlang eller lang skole- og uddannelsesbaggrund fra hjemlandet.

Oversigt over prøven

Skriftlig del:	Prøve i læseforståelse	1 time og 30 minutter
	Prøve i skriftlig fremstilling	2 timer 30 minutter
Mundtlig del:	Prøve i mundtlig kommunikation, hvori lytteforståelse indgår	30 minutter

■ Læseforståelse

Prøvedeltageren forventes at kunne læse hurtigt og finde faktuelle informationer i større tekstmængder. Prøvedeltageren forventes at kunne læse omhyggeligt og forstå holdninger, hensigt og væsentlige detaljer samt at kunne læse omhyggeligt ved at udnytte leksikalsk viden.

Der indgår to delprøver. Prøvegrundlaget er informerende og fortællende tekster, samt evt. opslagstekster med spørgsmål. Indholdsmæssigt dækker teksterne emner fra hverdagslivet med fokus på områderne *arbejde, uddannelse, hverdagsliv og medborgerskab*. Teksterne henvender sig til alle voksne uanset køn, alder eller uddannelse. Læsning af teksterne forudsætter et vist kendskab til det danske samfund.

■ Skriftlig fremstilling

Prøvedeltageren forventes at kunne besvare spørgsmål, beskrive, fortælle og påvirke, herunder foreslå, forklare og kommentere. Prøvedeltageren forventes at kunne udtrykke holdninger og synspunkter, herunder uddybe, begrunde og sammenfatte. Det vurderes, om prøvedeltageren kan udtrykke sig situationstilpasset, sammenhængende og forståeligt i et forholdsvis nuanceret og komplekst sprog med en forholdsvis høj grad korrekthed.

Der indgår to delprøver, som består i skriftligt at udforme henholdsvis et uformelt eller formelt brev eller lignende henvendelse samt en længere, sammenhængende fremstilling om et emne.

■ Mundtlig kommunikation

Prøvedeltageren forventes at kunne forstå almindeligt forekommende kommunikation, hvor sproget er forholdsvis nuanceret og komplekst. Prøvedeltageren forventes at kunne besvare spørgsmål, beskrive og fortælle, udveksle informationer, udtrykke holdninger og synspunkter, begrunde og påvirke. Det vurderes, om prøvedeltageren kan udtrykke sig forståeligt, nuanceret og flydende i et situationstilpasset og sammenhængende sprog med en forholdsvis høj grad af kompleksitet og korrekthed.

Der indgår to delprøver, delprøve 1 og delprøve 2, som hver består af to opgaver. Delprøve 1 består af henholdsvis en monolog om et emne, som er tildelt prøvedeltageren af lærer/eksaminator, og et interview relateret til emnet for monologen. Delprøve 2 består af en interaktion og en diskussion, hvor prøvegrundlaget er centralt stillet.

Emnerne i delprøverne er af almen karakter.

Prøven aflægges parvis.

(Om undtagelse fra denne bestemmelse se afsnit om afholdelse af den mundtlige del af prøven).

■ Bedømmelse

Prøverne i læseforståelse, skriftlig fremstilling og mundtlig kommunikation, hvori der indgår lytteforståelse, bedømmes hver for sig med en karakter efter 7-trinsskalaen. Ved beregning af en gennemsnitskarakter tæller karakteren i mundtlig kommunikation dobbelt, jf. prøvebekendtgørelsen, § 10, stk. 4.

Der udstedes et prøvebevis, når prøven i alle tre færdigheder er aflagt.

Beskrivelse af prøven

Prøven i læseforståelse

Formål

Formålet med prøven er at vurdere prøvedeltagerens færdighed i at læse forskellige teksttyper og herunder anvende forskellige læsestrategier, afpasset efter tekst og læseformål. Prøven er baseret på læsning som en funktionel færdighed, og prøvegrundlaget er derfor tekster fra hverdagslivet.

Prøvegrundlag

Der indgår to delprøver: delprøve 1 og delprøve 2.

Delprøve 1 består af en informerende tekst (evt. med opslag) og 15 spørgsmål til teksten.

Delprøve 2 består af to opgaver: 2A og 2B. Der er flere fortællende tekster og i alt 15 spørgsmål til teksterne.

Der er 30 spørgsmål i de to delprøver tilsammen.

Den samlede tekstlængde for delprøverne er 10-12 normalsider. Hvis der indgår opslagstekster, kan omfanget forøges med ca. 3 normalsider.

Teksttyper

Teksterne er autentiske tekster fra hverdagen, evt. bearbejdet til prøveformålet. Der indgår:

- informerende tekster (fx fra foldere, brochurer, pjecer og kataloger)
- fortællende tekster fra hverdagen (fx fra aviser og ugeblade).

Fokus

Prøvedeltageren forventes at kunne

- læse hurtigt og finde faktuelle informationer
- søge oplysninger, som er relevante for et forudbestemt behov
- læse omhyggeligt og forstå holdninger, hensigt og væsentlige detaljer og drage slutninger på baggrund af teksten
- læse omhyggeligt ved at udnytte leksikalsk viden.

Opgavetyper

- kort-svar (delprøve 1, delprøve 2A)
- åbent svar (delprøve 2A)
- multiple-choice (delprøve 2A)
- hul-udfyldning (ord/udtryk) baseret på multiple-choice (delprøve 2B).

Prøvetid

1½ time (90 minutter) til de to delprøver tilsammen.

Ved delprøve 1 er der fastsat en tidsbegrænsning. Denne er angivet på opgaven. Vær opmærksom på, at tidsangivelsen kan variere fra prøvetermin til prøvetermin. Til delprøve 1 vil der være enten 20, 25 eller 30 minutter.

Der må ikke benyttes hjælpemidler (inkl. ordbog) ved denne del af prøven.

Bedømmelse

Der gives én samlet karakter efter 7-trins-skalaen for de to delprøver, jf. karakterbekendtgørelsen.

Der indgår vejledende rettenøgler til støtte for bedømmelsen.

Del-prøve	Prøvegrundlag	Antal spørgsmål	Fokus og opgavetype
1	En informerende tekst med spørgsmål.	15	Læse hurtigt og finde faktuelle informationer. Kort-svar.
2A	En fortællende tekst med spørgsmål.	7	Læse omhyggeligt og forstå holdninger, hensigt og væsentlige detaljer. Læse omhyggeligt ved at udnytte leksikalsk viden.
2B	En fortællende tekst, hvor ord/udtryk er fjernet. (Disse ord/udtryk findes som fire multiple-choice). Teksten skal rekonstrueres.	8	Åbent svar. Hul-udfyldning (ord/udtryk) baseret på multiple-choice.
<p>Samlet tekstlængde: 10-12 normalsider. Tekstlængden kan forøges med ca. 3 normalsider, hvis der indgår opslagstekster.</p>			

Prøven i skriftlig fremstilling

Formål

Formålet med prøven er at vurdere prøvedeltagerens færdighed i at udtrykke sig i forskellige typer af skriftlige henvendelser. Prøven er baseret på skriftlig fremstilling som en funktionel færdighed, og opgaverne tager derfor udgangspunkt i emner, der opfylder forskellige hverdagsbehov, samt emner der lægger op til stillingtagen og argumentation.

Prøvegrundlag

Der indgår to delprøver: delprøve 1 og delprøve 2.

Delprøve 1 består af én opgave. Prøvedeltageren skal skrive et uformelt eller et formelt brev eller henvendelse. Der tages udgangspunkt i en situation med angivelse af en modtager fulgt af en tekst samt nogle fokuspunkter. Der er ingen krav til længden af besvarelsen.

Delprøve 2 består af to opgaver, 2A og 2B, hvoraf prøvedeltageren skal vælge én til besvarelse. I opgaverne kan der indgå en tekst, suppleret med illustrationer eller andet grafisk/faktuelt materiale eller udsagn/synspunkter. Der tages udgangspunkt i et emne og nogle fokuspunkter. Besvarelsen skal være på minimum 200 ord.

Fokus

Prøvedeltageren forventes at kunne

- besvare spørgsmål, beskrive, fortælle og påvirke, herunder foreslå, forklare og kommentere samt udtrykke holdninger og synspunkter, herunder uddybe, begrunde og sammenfatte
- udtrykke sig situationstilpasset, sammenhængende og forståeligt i et forholdsvis nuanceret og komplekst sprog med en forholdsvis høj grad af korrekthed.

Opgavetyper

Prøvedeltageren skal skrive

- et uformelt eller formelt brev eller henvendelse
- en længere, sammenhængende fremstilling om et emne.

Prøvetid

2½ time til de to delprøver tilsammen.

Bedømmelse

Der gives én samlet karakter efter 7-trins-skalaen for de to delprøver. Karakteren gives på grundlag af bedømmelseskriterier og ud fra en helhedsvurdering, dog sådan, at besvarelsen af delprøve 1 indgår med mindre vægt i den samlede karakter end besvarelsen af delprøve 2.

Der indgår et skema til støtte for bedømmelsen.

Del-prøve	Prøvegrundlag	Antal opgaver	Fokus og opgavetype
1	En opgave, hvori der indgår en tekst, ofte i form af et brev, og nogle fokuspunkter.	Én opgave.	Besvare spørgsmål, beskrive, fortælle og påvirke, herunder foreslå, forklare og kommentere. Et formelt eller uformelt brev eller henvendelse.
2	En emneopgave, suppleret med illustrationer eller andet grafisk/faktuelt materiale, eller udsagn/synspunkter samt nogle fokuspunkter.	To opgaver, A og B, hvoraf én skal besvares.	Udtrykke holdninger og synspunkter, herunder uddybe, begrunde og sammenfatte i længere, sammenhængende form. En sammenhængende fremstilling af et emne.
Prøvedeltageren besvarer to opgaver. I delprøve 1 er der ingen krav til besvarelsens længde. I delprøve 2 skal besvarelsen være på minimum 200 ord.			

Prøven i mundtlig kommunikation

Formål

Formålet med prøven er at vurdere prøvedeltagerens færdighed i at indgå i forskellige former for mundtlig kommunikation med forskellige kommunikationsformål. Prøven er baseret på mundtlig kommunikation som en funktionel færdighed, og opgaverne tager derfor udgangspunkt i emner, som voksne forventes at kunne samtale om i hverdagen. Konteksten er ikke fuldt bekendt, hvilket kræver en del improvisation.

Prøvegrundlag

Der indgår to delprøver: delprøve 1 og delprøve 2.

Delprøve 1 er decentralt stillet og består af to opgaver: en monolog og et interview, der begge gennemføres med én prøvedeltager ad gangen.

Prøvegrundlaget til *monologen* er et emne, som skal være relateret til pensum i undervisningen på modul 5, Danskuddannelse 3, jf. uddannelsesbekendtgørelsen, bilag 3, afsnit 3.5. Læreren vælger emnet, som meddeles prøvedeltageren fem hverdage før prøvedatoen, jf. prøvebekendtgørelsen, bilag 3.

Prøvegrundlaget til *interviewet* er spørgsmål, som eksaminator stiller med udgangspunkt i indholdet i prøvedeltagerens monolog.

Delprøve 2 er centralt stillet, og prøven tager udgangspunkt i et emne, (A, B eller C), som tildeles prøvedeltagerne ved lodtrækning.

Delprøven består af to opgaver: en interaktion og en diskussion, der gennemføres som henholdsvis en samtale mellem de to prøvedeltagere og en samtale mellem eksaminator og én prøvedeltager ad gangen.

Prøvegrundlaget til *interaktionen* er et opgaveark med et emne af almen karakter, illustreret ved billeder. Prøvegrundlaget til *diskussionen* er opfølgende spørgsmål til emnet, stillet af eksaminator til én prøvedeltager ad gangen.

Fokus

Prøvedeltageren forventes at kunne

- forstå, besvare spørgsmål, beskrive og fortælle
- udveksle informationer, udtrykke holdninger og synspunkter samt begrunde og påvirke
- udtrykke sig forståeligt, nuanceret og flydende i et sammenhængende og situationstilpasset sprog med en forholdsvis høj grad af kompleksitet og korrekthed.

Opgavetyper

Prøvedeltageren skal

- holde et oplæg om et tildelt emne
- besvare spørgsmål til emnet for oplægget
- samtale med den anden prøvedeltager om et emne af almen karakter
- diskutere på grundlag af opfølgende spørgsmål, stillet af eksaminator til prøvedeltagerne enkeltvis.

Prøvetid

Samlet prøvetid: 30 minutter, inkl. votering.

(Ved aflæggelse af prøven med tre prøvedeltagere er prøvetiden 45 minutter, og ved aflæggelse af prøven med én prøvedeltager er prøvetiden 20 minutter, i begge tilfælde inkl. votering, jf. prøvebekendtgørelsen, bilag 2, afsnit 3).

Bedømmelse

Der gives én samlet karakter efter 7-trins-skalaen for de to delprøver. Karakteren gives på grundlag af bedømmelseskriterier og ud fra en helhedsvurdering af den enkelte prøvedeltagers præstation.

Der indgår et skema til støtte for bedømmelsen.

Del-Prøve	Prøvegrundlag	Tid	Fokus og opgavetype
1.1	Et emne valgt af lærer/eksaminator.	5 min.	Fortælle i længere, sammenhængende form. En monolog.
1.2	Mundtligt stillede spørgsmål til indholdet i monologen.	5 min.	Forstå, besvare spørgsmål, beskrive og fortælle. Et interview.
2.1	Et emne af almen karakter illustreret ved billeder.	5 min.	Udveksle informationer, udtrykke holdninger og synspunkter, begrunde og påvirke. En samtale mellem prøvedeltagerne.
2.2	Opfølgende spørgsmål til emnet, stillet af eksaminator.	5 min.	Udtrykke holdninger og synspunkter samt begrunde. En diskussion med eksaminator.

Afholdelse af den skriftlige del af prøven

Den skriftlige del af prøven afholdes før den mundtlige del og omfatter læseforståelse og skriftlig fremstilling.

■ Læseforståelse

Ved prøvens begyndelse uddeles der teksthæfter og opgavehæfter til læseforståelse 1, delprøve 1. Opgavehæfterne med besvarelserne indsamles, når den fastsatte prøvetid for delprøven er gået. Derefter uddeles opgavehæfterne til læseforståelse 2, delprøve 2.

Der må ikke anvendes ordbøger ved prøven i læseforståelse.

Efter en kort pause (ca. 10 minutter) begynder prøven i skriftlig fremstilling.

■ Skriftlig fremstilling

Ved prøvens begyndelse uddeles der opgavehæfter, kladdepapir og ark til indskrivning af besvarelserne.

Besvarelserne indsamles, når prøvetiden på 2½ time er gået.

Alle ordbøger må anvendes ved prøven i skriftlig fremstilling.

Afholdelse af den mundtlige del af prøven

Den mundtlige del af prøven afholdes efter den skriftlige del og omfatter mundtlig kommunikation, hvori der indgår lytteforståelse

.

■ Generelle bestemmelser

Den mundtlige del af prøven består af to delprøver: delprøve 1 og delprøve 2.

Prøvegrundlaget til *delprøve 1, monolog*, udformes af eksaminator og tildeles prøvedeltageren fem hverdage før prøvedatoen, som er den første dag i den periode, som af ministeriet er fastsat som den mundtlige del af prøveterminen, jf. prøvebekendtgørelsen, § 3, stk. 1, nr. 5.

Prøvegrundlaget til *delprøve 1, interview*, er spørgsmål, som eksaminator stiller med udgangspunkt i indholdet i prøvedeltagerens monolog. Spørgsmålene skal have karakter af en opfølgning på de oplysninger, som prøvedeltageren har givet i oplægget med fokus på at få prøvedeltageren til at uddybe aspekter af emnet.

Prøvegrundlaget til *delprøve 2, interaktion og diskussion*, udformes af ministeriet og indgår i det censor- og eksaminatorhæfte samt de opgaveark, der følger med prøven.

■ Før prøven

Prøven aflægges parvis, dvs. som en *obligatorisk parprøve*. Prøvetiden er i alt 30 minutter inkl. votering. Prøvedeltageren bestemmer selv, om denne vil udpege en samtalepartner til parprøven. I tilfælde af at prøvedeltageren ikke har udpeget en samtalepartner, tildeles denne ved lodtrækning. Lodtrækningen foretages af lederen hos den prøveafholdende udbyder eller dennes stedfortræder, som derefter udfærdiger en liste over parrene til brug for eksaminator og censor.

I tilfælde af et ulige antal prøvedeltagere aflægges prøven med tre deltagere i ét forløb. Prøvegrundlag og procedure ændres ikke, men den samlede prøvetid forlænges med ca. 15 minutter (til i alt 45 minutter, inkl. votering).

(I tilfælde af at der kun er tilmeldt én prøvedeltager til prøven, eller hvis en prøvedeltager får forfald, dvs. melder fra umiddelbart inden prøven eller ikke kommer til prøven på det fastsatte prøvetidspunkt, aflægges prøven individuelt med eksaminator som samtalepartner. Prøvetiden er i dette tilfælde 20 minutter inkl. votering).

Senest 15 hverdage før prøvedatoen indberetter lærer/eksaminator de valgte emner til *delprøve 1, monologen* (prøvegrundlaget) til lederen. Antallet af emner skal som

udgangspunkt svare til antallet af prøvedeltagere, dog kan et emne gå igen to til tre gange, afhængig af prøvegruppens størrelse. Inden to hverdage godkender lederen prøvegrundlaget ved sin underskrift, jf. prøvebekendtgørelsen § 36, stk. 2. Ved godkendelsen af prøvegrundlaget skal lederen sikre, at indholdet i emnerne relaterer til pensum i undervisningen på modul 5, Danskuddannelse 3, der fører frem til prøven, jf. uddannelsesbekendtgørelsen, bilag 3, afsnit 3.5.

Når prøvegrundlaget er godkendt af lederen, må lærere ikke træne monologen med prøvedeltageren. Dette beror på en generel praksis om, at et godkendt prøvegrundlag ikke må indgå i undervisningen.

Efter at lederen har godkendt emnerne, udformer lærer/eksaminator en samlet oversigt over de emner, som en gruppe af prøvedeltagere (prøvegruppe) har fået tildelt til monologen, og afleverer oversigten til lederen, som fem hverdage før prøvedatoen sender denne sammen med det øvrige prøvegrundlag til censor, jf. prøvebekendtgørelsen, § 36, stk. 4.

Fem hverdage før prøvedatoen meddeles det hver prøvedeltager, hvilket emne eksaminator har valgt til prøvedeltagerens monolog, jf. prøvebekendtgørelsen, bilag 2, afsnit 3. Emnet kan meddeles ved personligt fremmøde, eller det kan meddeles pr. brev, som skal være prøvedeltageren i hænde fem hverdage før prøvedatoen. Denne procedure gælder både for kursister og selvstuderende.

Fem hverdage før prøvedatoen udleverer lederen prøvegrundlaget til delprøve 2 (interaktion og diskussion) til eksaminator, således at eksaminator kan sætte sig ind i instruktionerne i det censor- og eksaminatorhæfte, der følger med prøven.

Eksaminator supplerer prøvegrundlaget til delprøve 2 på følgende måde:

Eksaminator fremstiller sedler med angivelse af hvert af de tre emner (A, B og C), som indgår i prøvegrundlaget. Antallet af sedler skal svare til antallet af par plus to ekstra. Emnerne skal fordeles så ligeligt som muligt på sedlerne. Der anvendes uigennemsigtige, ensartede sedler, som ikke må være forsynet med tal eller andre kendetegn på den side, der er synlig for prøvedeltageren.

■ Prøven

Der er mindst fem hverdages forberedelsestid til monologen i direkte tilknytning til prøveafholdelsen.

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om prøvens forløb og styrer prøven, således at det sikres, at prøvedeltagerne får lige mulighed for at komme til orde.

Delprøve 1

Monolog: Prøvedeltagerne holder på skift et oplæg med udgangspunkt i det emne, som de hver især har fået tildelt. Prøvedeltageren må medbringe ét ark med egne noter og støtte sig til disse under oplægget. Oplægget skal holdes *uden* medvirken af eksaminator.

Prøven gennemføres i overensstemmelse med instruktionen i censor- og eksaminatorhæftet. Der er i alt 5 minutter til denne del af prøven.

Interview: Efter hvert oplæg stiller eksaminator spørgsmål til én prøvedeltager ad gangen. I praksis betyder det, at eksaminator under prøvedeltagerens oplæg noterer de punkter, hvor eksaminator ønsker en uddybning. Eksaminator stiller i overvejende grad åbne spørgsmål, der ikke kan besvares kort med ja eller nej.

Prøven gennemføres i overensstemmelse med instruktionen i censor- og eksaminatorhæftet. Der er i alt 5 minutter til denne delprøve.

Delprøve 2

Interaktion: Eksaminator fremlægger sedlerne med emnerne (A, B og C), og prøvedeltagerne får tildelt ét af emnerne ved lodtrækning mellem sedler, hvor de tre emner er så ligeligt fordelt som muligt. Antallet af sedler skal svare til antallet af par plus to ekstra. Alle sedler skal fremlægges ved prøvens start.

Arket med tegninger/billeder til det tildelte emne lægges frem for prøvedeltagerne, som herefter får ca. et halvt minut til at se på dem og overveje, hvad de vil tale om. De bliver herefter bedt om, med udgangspunkt i prøvegrundlaget, at tale sammen om emnet og i fællesskab søge at komme frem til en afgørelse i forbindelse med den stillede opgave.

Prøven gennemføres i overensstemmelse med instruktionen i censor- og eksaminatorhæftet. Der er 5 minutter til denne del af prøven.

Diskussion: Eksaminator stiller opfølgende spørgsmål henvendt til én prøvedeltager ad gangen. Første spørgsmål stilles, så det ligger i forlængelse af den foregående interaktion og har en karakter, der med det samme engagerer prøvedeltageren i diskussionen.

Prøven gennemføres i overensstemmelse med instruktionen i censor- og eksaminatorhæftet. Der er i alt 5 minutter til denne delprøve.

■ Efter prøven

Prøvedeltagerne må *ikke* tage opgavesæt med ud af prøvelokalet. Når prøven er gennemført med *alle* prøvedeltagere i prøvegruppen, afleverer eksaminator opgavesættene til lederen.

Prøve i Dansk 3: Samlet skema over prøven

	Prøve	Tid	Prøvegrundlag	Fokus og opgavetype
Skriftlig del	Læseforståelse	1½ time	<p><i>Delprøve 1:</i> En informerende tekst med 15 spørgsmål.</p> <p><i>Delprøve 2A:</i> En fortællende tekst med 7 spørgsmål.</p> <p><i>Delprøve 2B:</i> En fortællende tekst med 8 spørgsmål.</p> <p>Samlet antal spørgsmål i de to delprøver: 30.</p> <p>Samlet tekstlængde: 10-12 normalsider.</p> <p>(Tekstlængden kan forøges med ca. 3 normalsider, hvis der indgår opslagstekster.)</p>	<p>Læse hurtigt og finde faktuelle informationer.</p> <p>Læse omhyggeligt og forstå holdninger, hensigt og væsentlige detaljer.</p> <p>Læse omhyggeligt ved at udnytte leksikalsk viden.</p> <p>Kort-svar, åbent svar, hul-udfyldning (ord/udtryk).</p>
	Skriftlig fremstilling	2½ time	<p><i>Delprøve 1:</i> Én opgave, hvor der indgår en tekst, ofte i form af et brev, og nogle fokuspunkter.</p> <p><i>Delprøve 2:</i> En emneopgave, suppleret med illustrationer eller andet grafisk/faktuelt materiale og nogle fokuspunkter eller udsagn/synspunkter.</p>	<p>Besvare spørgsmål, beskrive, fortælle og påvirke, herunder foreslå, forklare og kommentere.</p> <p>Et formelt eller uformelt brev eller henvendelse.</p> <p>Udtrykke holdninger og synspunkter, herunder uddybe, begrunde og sammenfatte, i længere, sammenhængende form.</p> <p>En sammenhængende fremstilling af et emne.</p>
Mundtlig del	Mundtlig kommunikation	<p>Prøvetid: 30 minutter (inkl. votering)</p> <p>Ved individuel prøveafleggelse er prøvetiden 20 minutter, og ved prøveafleggelse med tre prøvedeltagere er prøvetiden 45 minutter (i begge tilfælde inkl. votering).</p>	<p><i>Delprøve 1:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Et emne tildelt af eksaminator. 2. Mundtlige spørgsmål stillet af eksaminator. <p><i>Delprøve 2:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Et emne af almen karakter, illustreret ved tegninger/billeder. 2. Opfølgende spørgsmål til emnet, stillet af eksaminator. 	<p>Fortælle i sammenhængende form. En monolog.</p> <p>Forstå, besvare spørgsmål, beskrive og fortælle. Et interview.</p> <p>Udveksle oplysninger, holdninger og synspunkter, begrunde og påvirke. En samtale mellem prøvedeltagerne.</p> <p>Udtrykke holdninger og synspunkter samt begrunde. En diskussion med eksaminator.</p>

